

## Om Afholdssagen.

Blandt de Bevægelser, det nulevende Slægtled hos os har rejst og baaret frem, er Afholdsbevægelsen.

Nødvendigheden kaldte den til Live: vi danske var Europas til Drik mest hengivne Folk.

Allerede inden denne triste Kjendsgjerning stod klar for alle, havde vel en og anden Menneskeven følt, at her laa en Samfundsopgave brak, — dette var f. Ex. Tilfældet med Præsten Wiesby, der omkring Aaret 1840 stiftede et Selskab, som søgte Sagen fremmet ad Maadeholdsgrundsætningens Vej, men det viste sig snart, at han ad denne Vej intet formaaede at udrette, og Bevægelsen døde hen.

Det var den gamle Verden, der sendte Drikkeriet til Amerika, men Amerikaneren gjorde Gjengjæld ved at vise os, med hvilke Vaaben man bør bekæmpe en saadan gennem Aarhundreder dybt i Folket indgroet Last. Thi Amerikanernes praktiske Sans lod dem snart se, at i denne Sag findes ingen Middevej, og at Maadehold er intet. Thi Drikkelidenskabens farlige Ejendommelighed er denne, at Nydelsen af Alkohol slapper Viljen og udvisker selv den ellers karakterfaste Mands Overlæg, Beregning og Selvbestemmelsesret. Thi vel næppe begynder nogen et lystigt Lag i den Hensigt at ville beruse sig, men det ender ofte dermed. Og ingen bliver forsætlig en Dranker, men lidt efter lidt glider han ned ad Maadeholdsdrikkeriets Skraaplan, saa langt, at intet andet end en gennemført fuldkommen Afholdenhed er i Stand til at frelse ham fra en, saavel sjælelig som legemlig Ruin. Og det er Afholdsbevægelsens Fortjeneste, at den har søgt at slaa dette fast i den almene Bevidsthed, samtidig med at den har rakt sin støttende Haand til enhver, som ønskede at sikre sig og sine imod Drukenskabens Ulykke.

Det blev derfor *Totalafholdenhed*, som Udsendingene fra Amerika forkyndte, først i Sverrig og Norge, hvor Bevægelsen snart fik Fodfæste, og hvorfra den indførtes hos os. Bevægelsen her i Landet førte imidlertid en højst trykket Tilværelse, til i 1880 Kvækeren John F. Hanson berejste Jylland og stif-